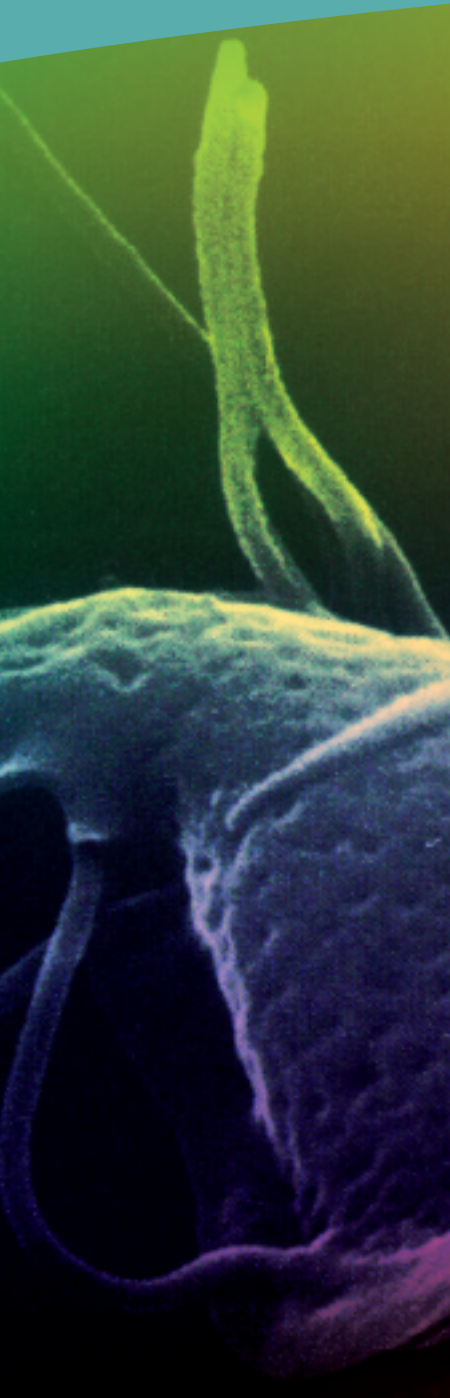

Giardia

Giardia
**Een echte
bedreiging**

Inleiding

Giardia uit de groep *Giardia duodenalis* (syn. *G. lamblia*) komen wereldwijd bij vele diersoorten voor, met inbegrip van hond, kat en mens. *Giardia* is, na *Toxocara*, de meest voorkomende maagdarmparasiet bij honden. Ook bij een goede verzorging komt deze parasiet bij ongeveer 10% van de volwassen dieren voor. De prevalentie in kennels en dierenpensions kan oplopen tot 100%.^(1,2)

1. Kirckpatrick C.E. (1988) Vet. Parasitology 30: 113-124
2. Sykes T.J. & Fox M.T. (1989) Trans. Royal Soc. Trop. Med. & Hyg. 83 : 239-240

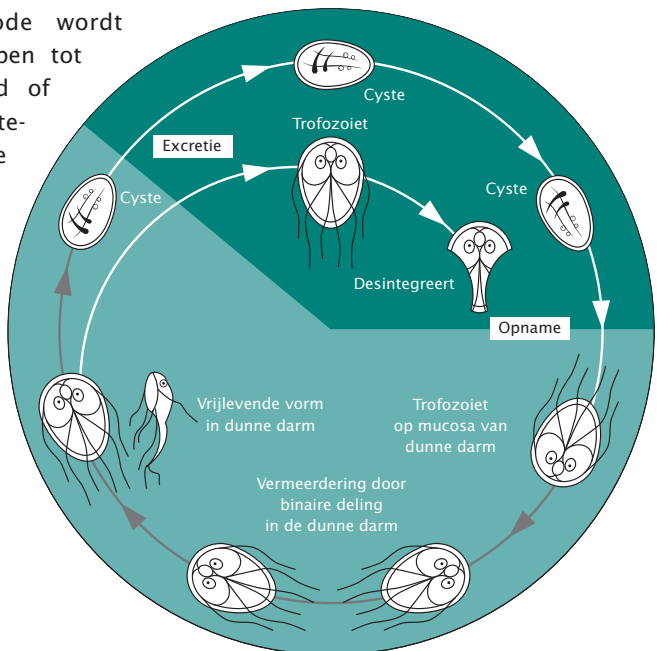
De parasiet *Giardia*

Giardia duodenalis komt voor in twee morfologisch verschillende vormen.

1. Het parasietenstadium in de dunne darm wordt trofozoiet genoemd en is een 10 - 20µm lang zweepdiertje met acht flagellen, peervormig en maar zeer zelden aantoonbaar in de ontlasting. Vermenigvuldiging vindt plaats door tweedeling en kan daarmee een explosieve omvang bereiken. In de dunne darm ontstaat uit elke trofozoiet een cyste.
2. Deze zeer infectieuze cyste is 8 - 14 µm lang, ovaal en bevat in uitgerijpte toestand vier celkernen. Dit is de vorm die het meeste in de ontlasting kan worden aangetoond. Na uitscheiding via de ontlasting is de cyste onder koele en vochtige omstandigheden verscheidene weken tot maanden besmettelijk.

Giardia-infecties worden overgedragen via de fecaal-orale weg, meestal door besmet voer of water. Slechts 10 cysten zijn voldoende voor het aanslaan van een infectie, terwijl een geïnfecteerde hond zo'n 100.000 cysten per gram ontlasting kan uitscheiden. De incubatietijd na orale opname van cysten bedraagt 5 tot 16 dagen. De uitscheiding van cysten begint circa 7 dagen na de besmetting en vindt met tussenpozen plaats (intermitterend) gedurende een periode van 4 - 5

weken. Deze periode wordt langer, en kan oplopen tot maanden, als de hond of kat opnieuw besmettelijke cysten uit de omgeving opneemt.

Levenscyclus
Giardia duodenalis

Ziektebeeld (giardiase)

Giardia-infecties verlopen vaak zonder symptomen. Klinische giardiase, vooral voorkomend bij jonge en verzwakte dieren, wordt gekenmerkt door chronische, recidiverende diarree, waarbij de ontlasting vaak slijmerig en stinkend is en een brijachtig consistentie heeft.

Daarnaast is er sprake van slechte voedselverwerking (malabsorptie), gewichtsverlies en verminderde vitaliteit. De eetlust blijft echter bijna altijd behouden. Volwassen dieren vertonen minder vaak symptomen, maar ze scheiden wel periodiek cysten uit en kunnen hierdoor andere dieren besmetten.

Diagnose

Het is niet altijd eenvoudig om de diagnose te stellen aangezien een geïnfecteerd dier niet continu cysten uitscheidt. De kans op het vinden van cysten wordt dan ook groter als er op diverse tijdstippen (en bij groepen dieren ook van diverse dieren) fecesmonsters worden verzameld en onderzocht (bijvoorbeeld mengmonsters van 3 opeenvolgende dagen).

De diagnose kan worden bevestigd door het aantonen van trofozoieten of cysten in de feces.

Trofozoieten kunnen soms worden aangetoond in een uitstrijkje van verse feces. Voor het vinden van cysten zijn concentratiemethoden (centrifugatie-flotatie-techniek) te verkiezen boven een direct uitstrijkje. Het vinden van beide stadia kan vergemakkelijkt worden door specifieke kleuringen met lugol.

De diagnose kan ook gesteld worden door *Giardia* antigenen aan te tonen met behulp van ELISA of de Idexx snap® test. Deze testen hebben een hogere sensitiviteit en specificiteit dan microscopisch onderzoek.

Behandeling

De behandeling van *Giardia* bij honden bestaat uit een driedaagse kuur met Panacur®. De dosering is 50 mg/kg lichaamsgewicht, eenmaal daags, gedurende drie opeenvolgende dagen.

Let op: reiniging en desinfectie van vacht, wanden, vloeren, materialen e.d. is essentieel om herbesmetting te voorkomen.

In situaties met een zware besmetting, bij met name jonge dieren, kan de eliminatie onvolledig zijn. Een herhalingsonderzoek dient daarom uitgevoerd te worden en op basis van resultaten dient zonodig nogmaals een behandeling gegeven te worden.

Besmettingsgevaar voor de mens

Giardia is door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) erkend als een ziekte die van dier op mens over kan gaan (zoönose).

Giardia-cysten kunnen door vliegen op het voedsel overgebracht worden. Vooral kinderen zijn gevoelig voor *Giardia*. De symptomen van giardiase bij kinderen zijn diarree, een slechte voedingstoestand en groeistoornissen. In de westelijke, geïndustrialiseerde landen is *Giardia* bij mensen zelfs de meest voorkomende darmparasiet!

Preventie

Het is belangrijk dat alle dieren regelmatig worden behandeld met Panacur® tegen *Giardia*. Panacur® werkt niet alleen tegen de eencellige *Giardia*, maar ook tegen een groot aantal wormsoorten. Honden dienen daarom vier maal per jaar met Panacur® te worden ontwormd.

Daarnaast is hygiëne het sleutelwoord als het om preventie van *Giardia* gaat. Reiniging en desinfectie van wanden, vloeren, drink- en voerbakken met huishoudelijke schoonmaakmiddelen en heet water of stoomapparatuur is essentieel om (her)besmetting te voorkomen. Na het schoonmaken is het belangrijk dat men alles goed laat drogen, aangezien de cysten in een vochtige omgeving maandenlang infectieus blijven.

Conclusie

- *Giardia* is een infectie die bij hond en mens voorkomt.
- Regelmatig ontwormen met Panacur® verlaagt de kans op infectie en de infectiedruk.
- Hygiëne (reinigen en ontsmetten) is belangrijk.
- Bijzondere aandacht voor de hygiëne bij kinderen: zorg dat zij hun handen wassen na het spelen in de zandbak of na het aaien van honden; houd de nagels kort.

Bronnen:

Birgit en Heinz Mehlhorn; *Gefahren für Hund und Halter: Maßnahmen zur Abwehr von Schädlingen*; Springer Verlag, 1997.
P.A.M. Overgaauw en E. Claerebout; *Parasieten bij hond en kat*; [animovet] veterinary publishers 2002.

